

Eesti keele B2-taseme eksam

01.03.2007 jõustus keeleseaduse muutmise seadus, mille kohaselt võetakse alates 1. juulist 2008 isikute kohustusliku keeleoskustaseme määramisel aluseks Euroopa keeleõppe raamdokumendis ([Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine. Haridus- ja Teadusministeerium, Tartu 2007](#)) kirjeldatud kuueastmeline tasemesüsteem. Eesti keele B2-taseme eksam tugineb Euroopa keeleõppe raamdokumendi keeleoskustaseme B2 kirjeldusele.

Raamdokumendi üldskaala kirjeldab B2-taset järgmiselt:

Mõistab keerukate abstraktsel või konkreetsetel teemal tekstide ning erialase mõttevahetuse tuuma. Suudab spontaanselt ja lodusalt vestelda sama keele emakeelse kõnelejaga. Oskab paljudel teemadel luua selget, üksikasjalikku teksti ning selgitada oma vaatenurka, kaaluda kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi.

Eesti keele B-taseme asjatundlikkust on üksikasjalikumalt kirjeldatud käsiraamatus „[Iseseisev keelekasutaja. B1- ja B2-taseme eesti keele oskus](#)“ (2008). Raamatus kirjeldatakse B2-taseme asjatundlikkuse näitajaid osaoskuste kaupa järgmiselt:

Kuuldu mõistmine

- Mõistab suhteliselt pika ja keeruka ühiskeelse jutu põhisisu.
- Mõistab nii elavat kui salvestatud selgelt liigendatud juttu enamikul igapäevaelu, õppimise ja tööga seotud teemadel.
- Suudab jälgida vestlust ja ka keeruka sisuga väitlust juhul, kui teema on tuttav ja vestluse suunda toetavad selged märksõnad.
- Saab aru üldhuvitavate, regulaarselt korduvate žanrite üksikasjadest (uudised, intervjuud, filmid, tuttavama ainekogu loengud).
- Saab aru vestluse põhisisust, kõneleja seisukohtadest, kavatsustest ning vestluse formaalsusastmest.
- Oskab kriitiliselt kuulata, teha järeldusi ja tabada otsesõnul esitamata sotsiokultuurilisi vihjeid.
- Mõistmiskõhkus võivad tekitada tugev taustamüra, keelenaljand, haruldased idioomid ja keerukad tarindid.

Loetu mõistmine

- Suudab lugeda eri eesmärkidel koostatud pikki ja keerukaid tekste (ajaleheartiklid, kirjad, ülevaated, ilukirjandus jm), vajadusel kasutades sobivaid abimaterjale ja lugemisstrateegiaid.
- Suudab kiiresti haarata ka pikemate tekstide sisu ja valida asjakohaseid detaile.
- Suudab leida infot mitmesugustest tekstidest ja teha nende põhjal üldistusi.
- Mõistab probleemartikleid, kus autorid esitavad erinevaid seisukohti ja hoiakuid.
- Lugemissõnavara on ulatuslik, ent raskusi võib olla haruldaste idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.

Üldine rääkimisoskus

- Oskab esitada selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi paljudel teemadel, mis seostuvad isikliku kogemusega, rääkida tundmustest ja tuua esile sündmuste isiklikku tähtsust.
- Suudab pidada ettevalmistatud ettekandeid mitmetel oma huvivaldkonna teemadel.
- Oskab kommentaaride ja asjakohaste näidete toel mõttekäiku laiendada ja oma vaatenurka selgitada ja põhjendada, võrrelda erinevaid seisukohti.
- Oskab välja tuua olulisemad seisukohad ja väiteid kinnitavad üksikasjad.
- Suudab emakeelsete kõnelejatega suhelda küllaltki ladusalt ja spontaanselt, ilma et kumbki pool peaks pingutama.
- Oskab vestlust alustada ja sobivalt kõnevooru võtta; oskab soovi korral vestluse lõpetada, kuid ei pruugi seda alati teha kõige kohasemal viisil.
- Oskab osaleda arutluses (esitada selgelt oma arvamust, anda tagasisidet, haarata teisi vestlusesse jms).
- Suudab edasi anda tundevarjundeid ning rõhutada toimunu või kogetu olulisust.
- Kõnetempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane. Kõhklused sõnade või vormide valikul ei põhjusta pikemaid pause.
- Hääldus ja intonatsioon on üldiselt selge ja loomulik, võib esineda kerge emakeele aktsent ja mõned hääldusvead (nt häälikupikkuses ning palatalisatsioonis).

Üldine kirjutamisoskus

- Oskab kirjutada selgeid ja üksikasjalikke tekste paljudel endale huvi pakkuvatel teemadel ning ka tuttavatel abstraktsetel teemadel.
- Oskab kirjutada argumenteeritud ettekannet, arvamuskirjutist vm teksti, esitades poolt- ja vastuväiteid või selgitades erinevate seisukohtade eelseid ja puudusi.
- Oskab kirjutada filmi-, raamatu- või näidendiülevaadet.
- Suudab sünteesida eri allikatest pärit infot ja arutluskäike ning teha kokkuvõtteid.
- Oskab kirjutada sobivas stiilis tekste nii tuttavale lugejale kui tundmatule auditooriumile.
- Oskab hästi väljendada oma teadmisi, seisukohti ja arvamusi ning kommenteerida teiste omi.
- Oskab kasutada mitmekesiseid lausetüüpe (sh ka eri tüüpi liitlauseid ja tavalisemaid lauselühendeid).
- Keelekasutus ning õigekiri on sedavõrd korrektsed, et ei tekita väärarusaamist.
- Nõudlikumates konstruktsioonides ja stiilis ilmneb emakeele interferents ning esineb veel mitmesuguseid vigu.

Eesti keele B2-taseme eksam põhineb käsiraamatu „Iseseisev keelekasutaja. B1- ja B2-taseme eesti keele oskus“ B2-taseme kirjeldusel. Testiga kontrollitakse nelja osaoskust – kirjutamine, kuulamine, lugemine ja rääkimine. Eksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast. Kirjalik hõlmab kirjutamist, kuulamist ja lugemist, suuline osa rääkimist. Kokku on võimalik testi eest saada 100 kaalutud punkti. Ülesannete eest saadud punktid kaalutakse nii, et iga osa annab 25 punkti. Test

loetakse sooritatuks, kui testitav saab 60 protsenti võimalikust punktisummast ning ühegi osa tulemus ei ole 0 punkti.

EKSAMIOSA		KESTUS	PUNKTID
Esimene osa	Kirjutamine	80 min	25
Teine osa	Kuulamine	35–40 min	25
Kolmas osa	Lugemine	70 min	25
Neljas osa	Rääkimine	20 min	25

Eesti keele B2-taseme eksam

Osa	Ülesanne	Ülesande tüüp	Testitavad oskused	Suhtlustoimingud ja strateegiad	Küsimuste arv
Kirjutamine	Esimene ülesanne	Poolametlik kiri või Mitteametlik kiri	Seletamine, kaebuse esitamine, ettepaneku tegemine, sündmuse või protsessi kirjeldamine, veenmine, arvamuse väljendamine, hinnangu andmine	Üldine kirjutamisoskus Üldine kirjalik suhtlus Kirjavahetus	
	Teine ülesanne	Arutlus või Kokkuvõte	Arutlemine, arvamuse väljendamine, analüüs, kokkuvõtte tegemine, võrdlemine, üldistamine, näitlikustamine, hinnangu andmine	Üldine kirjutamisoskus Kirjalikud ülevaated ja arvamused	
Kuulamine	Esimene ülesanne	Valikvastustega küsimused (vastuse valimine kolme variandi hulgast)	Tekstist üldine arusaamine, teksti teema määratlemine, teksti otstarbe määratlemine, olulise info mõistmine, arvamuse eristamine faktist, kõnelejate määratlemine, kõneleja seisukoha mõistmine, teksti kohta järelduse tegemine, kaudselt esitatud infost arusaamine	Üldine kuulamisoskus Teadaannete ja juhiste kuulamine	5
	Teine ülesanne	Valikvastustega küsimused (vastuse valimine kolme variandi hulgast)	Tekstist üldine arusaamine, tekstis kaudselt esitatud mõttest arusaamine, järelduste tegemine, kõneleja seisukohtade mõistmine	Üldine kuulamisoskus Meediakanalite ja salvestiste kuulamine Vihjete tabamine ja järeldamine	5
	Kolmas ülesanne	Lünkade täitmine (lausete täiendamine puuduva infoga, lühivastuse kirjutamine lünka)	Tekstist üldine arusaamine, olulise info leidmine tekstist, peamiste detailide äratundmine	Üldine kuulamisoskus Meediakanalite ja salvestiste kuulamine	10

	Neljas ülesanne	Valikvastustega küsimused (vastuse valimine kahe variandi hulgast)	Tekstist üldine arusaamine, olulise info leidmine tekstist, tekstis kaudselt esitatud mõttest arusaamine, järelduste tegemine, kõneleja seisukohtade mõistmine, kõnelejate määratlemine	Üldine kuulamisoskus Meediakanalite ja salvestiste kuulamine Vihjete tabamine ja järeldamine	12
Lugemine	Esimene ülesanne	Valikvastustega küsimused (vastuse valimine kolme variandi hulgast)	Teksti peamisest mõttest arusaamine, olulise eristamine ebaolulisest, teksti kohta järelduste tegemine, kirjutaja seisukohtade mõistmine	Üldine lugemisoskus Eesmärgipärane lugemine Vihjete tabamine ja järeldamine	7
	Teine ülesanne	Valikvastustega küsimused (tekstilõikude ja väidete kokkuviiimine) või Valikvastustega küsimused (tekstilõikude ja hoiatuste, juhiste vms kokkuviiimine) või Avatud küsimused (lühivastuse kirjutamine)	Olulise eristamine ebaolulisest, valikulise info leidmine tekstist, ülesande täitmiseks vajalike faktide leidmine	Eesmärgipärane lugemine Lugemine info hankimiseks Juhiste lugemine	8
	Kolmas ülesanne	Valikvastustega lüngad (teksti sobiva sõna valimine nelja variandi hulgast) või Valikvastustega lüngad (teksti sobiva sõna valimine pangast)	Tekstisiseste seoste mõistmine, tähenduse tuletamine kaasteksti abil, konteksti sobiva sõna leidmine	Üldine lugemisoskus Eesmärgipärane lugemine Vihjete tabamine ja järeldamine	12
	Neljas ülesanne	Valikvastustega lüngad (kustutatud lausete valimine pangast) või Tekstilõikude järjestamine	Ülelibisev lugemine asja tuuma tabamiseks, tekstist üldine arusaamine, tekstisiseste seoste mõistmine	Üldine lugemisoskus	8
Rääkimine	Esimene ülesanne	Pikk monoloog: lühiettekanne, sõnavõtt või esitlus töövaldkonnaga seotud teemal	Argumenteerimine, arvamuse esitamine, analüüs, võrdlemine, eristamine, hinnangu andmine, selgitamine, kirjeldamine, veenmine, ettepaneku tegemine, kokkuvõtte tegemine	Üldine rääkimisoskus Suuline esinemine Ametlikud arutelud ja koosolekud Üldine suuline suhtlus Eesmärgipärane koostöö Suhtlusaktiivsus Suhtluskoostöö Pikk monoloog: põhjendamine ja selgitamine Vestlus Vaba mõttevahetus	
	Teine ülesanne	Dialoog: arutelu			
	Kolmas ülesanne	Dialoog: arutelu, väitlus ja otsustamine			

KIRJUTAMINE

Kirjutamistest koosneb kahest ülesandest ja kestab 80 minutit. Kirjutamistesti eest on võimalik saada 20 toorpunkti (esimene ülesanne annab 8 ja teine ülesanne 12 toorpunkti). Toorpunktid kaalutakse lõpptulemuses 25 punktiks.

Esimeses ülesandes tuleb testitaval koostada kas

a) [poolametlik kiri](#)

või

b) [mitteametlik kiri](#)

Teksti nõutav pikkus umbes on 140 sõna.

Teises ülesandes tuleb testitaval kirjutada kas

a) [kokkuvõte](#)

või

b) [arutlev tekst](#)

Teksti nõutav pikkus on umbes 180 sõna.

KUULAMINE

Kuulamistest koosneb neljast ülesandest ja kestab 35–40 minutit. Kuulamistesti eest on võimalik saada 32 toorpunkti, mis kaalutakse lõpptulemuses 25 punktiks.

[Esimene ülesanne](#) on valikvastustega ülesanne, milles on 5 üksikküsimust.

Testitav kuulab lühikesi kõnelõike (monoloogid või dialoogid) ja peab iga kõnelõigu kohta esitatud küsimuse vastuseks märkima kolme variandi hulgast sobiva. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti. **Teksti kuulatakse ainult üks kord.** Testi esimene küsimus on näidis, mis on tähistatud 0-ga. Iga küsimuse ees on paus (10 sekundit), et testitav saaks küsimusega tutvuda.

Ülesandes kasutatakse autentse teksti põhjal koostatud ja studios salvestatud tekste, mille kestus on **30–40 sekundit**. Tekstid võivad olla:

- avalikud teadaanded ja juhised
- avalikud kõned, loengud, ettekanded
- uudistesaadet
- avalikud debatid ja arutelud
- raadio- ja telesaated

Teine ülesanne on valikvastustega ülesanne, milles on 5 üksikküsimust.

Testitav kuulab intervjuud ja peab teksti kohta esitatud küsimuste vastuseks märkima kolme variandi hulgast sobiva. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti. **Teksti kuulatakse kaks korda.** Ülesande ees on paus (1 minut), et testitav saaks küsimustega tutvuda.

Ülesandes kasutatakse autentseid raadio- või telesaadete salvestisi, mida on lühendatud. Teksti pikkus on **3–4 minutit**. Tekstid võivad olla:

- ühe saatekülalisega intervjuud
- vestlussaated

Kolmas ülesanne on lünkülesanne, milles on 10 üksikküsimust.

Testitav kuulab pikemat monoloogi ja peab teksti põhjal täiendama avatud lüngaga lauseid. Testitav peab lünka kirjutama lühivastuse (1–2 sõna). Iga sisuliselt õige vastus annab ühe toorpunkti. Vastust ei loeta õigeks, kui see on kirjutatud nii vigaselt, et selle tähenduse mõistmine on raskendatud. **Teksti kuulatakse kaks korda.** Ülesande ees on paus (1 minut), et testitav saaks küsimustega tutvuda.

Ülesandes kasutatakse autentseid raadio- või telesaadete salvestisi, mida on lühendatud. Teksti pikkus on **3–4 minutit**. Tekstid võivad olla:

- avalikud loengud ja ettekanded
- kokkuvõtted, ülevaated

Neljas ülesanne on valikvastustega ülesanne, milles on 12 üksikküsimust.

Testitav kuulab intervjuud ja peab teksti põhjal otsustama, kas väide on õige või vale. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti. **Teksti kuulatakse kaks korda.** Ülesande ees on paus (1 minut), et testitav saaks küsimustega tutvuda.

Ülesandes kasutatakse autentseid raadio- või telesaadete salvestisi, mida on lühendatud. Teksti pikkus on **3–4 minutit**. Tekstid võivad olla:

- kahe saatekülalisega intervjuud
- vestlussaated

LUGEMINE

Lugemistest koosneb neljast ülesandest ja kestab 70 minutit. Lugemistesti eest on võimalik saada 35 toorpunkti, mis kaalutakse lõpptulemuses 25 punktiks.

Esimene ülesanne on valikvastustega ülesanne, milles on 7 üksikküsimust.

Testitav peab pikema artikli kohta esitatud küsimuse vastuseks märkima kolme variandi hulgast ühe. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti.

Ülesandes kasutatakse autentseid pikemaid ajalehe- ja ajakirjaartikleid (500-600 sõna) või pikemaid katkendeid populaarteaduslikest raamatutest. Tekstid võivad olla:

- ajalehe- või ajakirjaartiklid (nt arvamuse- ja probleemartiklid, ülevaateartiklid, persoonilood vms)
- ajalehtedes ja ajakirjades avaldatud reisiülevaated
- katkendid populaarteaduslikest raamatutest

Teine ülesanne on kas

a) [valikvastustega ülesanne](#), milles on 8 üksikküsimust.

Ülesanne koosneb neljast tekstilõigust ja nende kohta esitatud väidetest. Testitav peab lugema tekstilõike ja otsustama, millise lõiguga väide sobib. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti.

Ülesandes kasutatakse autentsete ajakirjanduses või asutuste kodulehekülgedel avaldatud tekstide lõike (pikkus kokku 300–400 sõna). Tekstid võivad olla:

- ürituste, raamatute, meelelahutusürituste vms ülevaated
- ajalehtedes ja ajakirjades avaldatud teenuste või asutuste tutvustused
- avalik teave asutuste ja ettevõtete kodulehtedel
- toodete tutvustused või kasutusjuhendid

või

b) [valikvastustega ülesanne](#), milles on 8 üksikküsimust.

Ülesanne koosneb kuuest tekstilõigust ja kaheksast soovitusel, juhisel või hoiatusel. Testitav peab lugema kõigepealt soovitusi/hoiatusi/juhiseid ja siis lõikudeks jagatud teksti. Testitav peab otsustama, millises lõigus soovitus/hoiatus/juhis on antud. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti.

Ülesandes kasutatakse autentseid teabetekste (pikkus kokku 300–400 sõna). Tekstid võivad olla:

- avalik teave asutuste ja ettevõtete kodulehtedel
- käsiraamatute tekstid
- pikemad teadaanded
- toodete kasutusjuhendid
- teenuste või toodete kasutamist puudutav teave
- pikemad hoiatused ja juhised

või

c) [avatud küsimustega ülesanne](#), milles on 8 üksikküsimust.

Testitav peab lugema teabeteksti ja vastama teksti kohta esitatud küsimustele. Testitav peab leidma tekstist küsimuse vastuseks sobiva info ja kirjutama küsimusele lühivastuse (1-3 sõna). Iga sisuliselt õige vastus annab ühe toorpunkti. Vastust ei loeta õigeks, kui see on kirjutatud nii vigaselt, et selle tähenduse mõistmine on raskendatud.

Ülesandes kasutatakse autentseid teabetekste (pikkus kokku 200–300 sõna). Tekstid võivad olla:

- avalik teave asutuste ja ettevõtete kodulehtedel
- käsiraamatute tekstid
- pikemad teadaanded
- teenuste või toodete tutvustused
- teenuste kasutamist puudutav teave
- toodete kasutusjuhendid
- pikemad hoiatused ja juhised

Kolmas ülesanne on kas

a) [valikvastustega ülesanne](#), milles on 12 üksikküsimust.

Ülesanne koosneb lühemast tekstist (pikkus on umbes 250 sõna), milles on osa sõnu kustutatud. Testitav peab lugema lünkadega teksti ja valima igasse lünka nelja variandi hulgast sobiva sõna või väljendi. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti.

Ülesandes kasutatakse pikemate autentsete tekstide katkendeid või lühendatud autentseid tekste. Tekstid võivad olla:

- ajalehe- või ajakirjaartiklid (nt ülevaateartiklid, persoonilood, kokkuvõtted vms)
- katkendid populaarteaduslikest raamatutest

või

b) [valikvastustega ülesanne](#), milles on 12 üksikküsimust.

Ülesanne koosneb lühemast tekstist (pikkus on umbes 250 sõna), milles on osa sõnu kustutatud. Testitav peab lugema lünkadega teksti ja valima igasse lünka sõnade pangast sobiva sõna või väljendi. Pangas antud sõnu on rohkem kui lünki. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti.

Ülesandes kasutatakse pikemate autentsete tekstide katkendeid või lühendatud autentseid tekste. Tekstid võivad olla:

- ajalehe- või ajakirjaartiklid (nt ülevaateartiklid, persoonilood, kokkuvõtted vms)

- katkendid populaarteaduslikest raamatutest

Neljas ülesanne on kas

a) [valikvastustega ülesanne](#), milles on 8 üksikküsimust.

Ülesanne koosneb pikemast tekstist (pikkus on 350–400 sõna), millest on osa lauseid kustutatud. Testitav peab lugema lünkadega teksti ja leidma pangast konteksti sobivad laused. Pangas on rohkem lauseid (11) kui tekstis lünki (8). Iga õige vastus annab ühe toorpunkti.

Ülesandes kasutatakse pikemate autentsete tekstide katkendeid või lühendatud autentseid tekste. Tekstid võivad olla:

- ajalehe- või ajakirjaartiklid (nt ülevaateartiklid, persoonilood, reportaažid vms)
- katkendid populaarteaduslikest raamatutest

või

b) [järjestamisülesanne](#), milles on 8 üksikküsimust.

Ülesanne koosneb pikemast tekstist, mis on jagatud lõikudeks ning lõigud on antud vales järjekorras. Üks lõik ei sobi teksti. Testitava ülesanne on lugeda tekstilõike ja otsustada, milline on lõikude õige järjekord. Teksti esimene lõik asub õiges kohas. Iga õige vastus annab ühe toorpunkti.

Ülesandes kasutatakse pikemate autentsete tekstide katkendeid või lühendatud autentseid tekste. Tekstid võivad olla:

- ajalehe- või ajakirjaartiklid (nt ülevaateartiklid, persoonilood, reportaažid vms)
- katkendid populaarteaduslikest raamatutest

RÄÄKIMINE

Rääkimistest kestab umbes 20 minutit ja koosneb sissejuhatavast vestlusest ning kolmest ülesandest:

- pikk monoloog: töövaldkonnaga seotud sõnavõtt, lühiettekanne või esitlus
- dialoog: arutelu
- dialoog: arutelu, väitlus ja otsustamine

Rääkimistest on suures osas (eriti teine ja kolmas ülesanne) vestlus kahe eksamineeritava vahel. Eksamineerija viib eksami läbi, toetudes tööjuhenditele. Abimaterjalideks on teemakaardid, küsimustega teemalehed ja loetelud. Kui eksamineeritavaid on üks, siis toimub vestlus testitava ja eksami läbiviija vahel.

Testitavate kõne salvestatakse ja iga testitavat hindab sõltumatult kaks hindajat, üks (eksami läbiviija) hindab kohapeal, teine salvestise järgi. Rääkimistesti eest on võimalik saada 20 toorpunkti, mis kaalutakse lõpptulemuses 25 punktiks.

Sissejuhatav vestlus

Rääkimistest algab **sissejuhatava vestlusega**, mis kestab 1–2 minutit. Eksamineerija (eksami läbiviija) suhtleb testitavatega stiilis, mida kasutatakse inimesega esmakohtumisel. Testitavad tutvustavad end ning vastavad eksamineerija (eksami läbiviija) küsimustele. Sissejuhatava vestluse küsimused on seotud testitava tegevusvaldkonnaga (töökoht, õpingud, eriala).

Esimene ülesanne

Esimeses ülesandes (kestus 6–7 minutit) peab kumbki testitav esitama pikema monoloogi (nt sõnavõtt, lühiettekanne, esitlus) töövaldkonnaga seotud teemal. Iga testitav saab **teemakaardi**, millel on situatsiooni kirjeldus ja ülesanne (vt [teemakaardi näidiseid ja eksami läbiviija tööjuhendit](#)). Testitavatele antakse ülesande ettevalmistamiseks **kaks minutit**. Sel ajal saavad nad teha kirjalikke märkmeid.

Sõnavõtu ajal kuulab teine testitav vestluskaaslase kõnet ja esitab talle pärast 1–2 asjakohast küsimust. Ka eksami läbiviija võib küsimusi esitada.

Kui teema testitavale ei sobi, on tal õigus üks kord teemakaarti vahetada. Selleks tuleb tal kohe pärast kaardiga tutvumist see eksami läbiviijale tagastada ja paluda uus kaart. Kaardi vahetamine ei mõjuta eksami tulemust.

Teine ülesanne

Teine ülesanne (kestus u 5–6 minutit) on arutelu. Eksamineerija (eksami läbiviija) valib **teemalehelt** (vt [teemalehtede näidiseid ja eksami läbiviija tööjuhendit](#)) 3–4 teemat (küsimust) ja palub testitavatel valitud teema(de)l omavahel arutleda. **Teemaleht on ainult eksami läbiviijale**, kes esitab arutelu küsimusi suuliselt. Testitavad peavad esitama oma seisukohti ja neid põhjendama.

Kolmas ülesanne

Kolmas ülesanne (kestus 5–6 minutit) on arutelu ja väitlus kahe testitava vahel. Eesmärk on jõuda kokkuleppele. Kumbki testitav saab erineva **loeteluga kaardi** ja eksaminaator loeb **situatsioonilehelt** ette situatsiooni kirjelduse (vt [loeteludega kaartide ja situatsioonilehe näidiseid ning eksami läbiviija tööjuhendit](#)). Testitavad peavad loetelule tuginedes pakkuma situatsioonis kirjeldatud olukorrale lahendusi, väitlema ning põhjendama enda pakutud võimaluste eeliseid. Testitavate ülesanne on otsustada ühiselt, milline võiks olla olukorra lahendus.